

ساده

۱- مفهوم جمله ی کدام گزینه، کامل نیست؟

- (۱) لیلا لباس هایش را بخشید. (۲) پدرم کتاب را از کتاب فروشی خرید.
(۳) سعید گل را به مادرش داد. (۴) معلم درس زندگی کردن را به من آموخت.

پاسخ: گزینه «۱»

هنگامی که جمله ی گزینه ی «۱» را می خوانیم، این سؤال برای ما پیش می آید که: «لیلا لباس هایش را به چه کسی بخشید؟» بنابراین، این جمله برای کامل شدن به جزء دیگری نیاز دارد.

۲- تعداد غلط های املائی در کدام گزینه، به درستی بیان شده است؟

(۱) حشرات- اعتراض- صحبت- صحنه (۱ غلط املائی)

(۲) جیهون- غوغا- رونق- مرخصی (غلط ندارد)

(۳) غلتید- مختصر- صحرا- مغفرت (۲ غلط املائی)

(۴) صاحب- عمیق- صندوق- طفل (۱ غلط املائی)

پاسخ: گزینه «۴»

بررسی گزینه ها:

گزینه ی «۱»: غلط املائی ندارد.

گزینه ی «۲»: جیهون ← جیحون (۱ غلط املائی) گزینه ی «۳»: غلط املائی ندارد.

گزینه ی «۳»: صندوق ← صندوق (۱ غلط املائی)

۳- در کدام بیت، به بی نیازی «مور» اشاره شده است؟

(۱) به زحمت، خویش را هر سو کشیدی/ وزان بار گران، هر دم خمیدی

۲) چرا باید چنین خونابه خوردن/ تمام عمر خود را بار بردن

۳) نیفتد با کسی ما را سر و کار/ که خود، هم توشه داریم و هم انبار

۴) بیا زین ره، به قصر پادشاهی/ بخور در سفره ی ما، هر چه خواهی

پاسخ: گزینه «۳»

بیت «نیفتد با کسی ما را سر و کار/ که خود، هم توشه داریم و هم انبار» درباره ی بی نیازی مور از همه چیز است.

۴- در کدام بیت، به بی نیازی «مور» اشاره شده است؟

۱) به زحمت، خویش را هر سو کشیدی/ وزان بار گران، هر دم خمیدی

۲) چرا باید چنین خونابه خوردن/ تمام عمر خود را بار بردن

۳) نیفتد با کسی ما را سر و کار/ که خود، هم توشه داریم و هم انبار

۴) بیا زین ره، به قصر پادشاهی/ بخور در سفره ی ما، هر چه خواهی

پاسخ: گزینه «۳»

بیت «نیفتد با کسی ما را سر و کار/ که خود، هم توشه داریم و هم انبار» درباره ی بی نیازی مور از همه چیز است.

۵- بیت کدام گزینه، مفهومی نزدیک به بیت زیر دارد؟

«گه تدبیر، عاقل باش و بینا/ راه امروز را مسپار فردا»

۱) نابرده رنج، گنج میسر نمی شود/ مزد آن گرفت، جان برادر که کار کرد

۲) از امروز کاری به فردا ممان (مگذار)/ که داند که فردا چه گردد زمان

۳) راستی را پیشه ی خود کن مدام/ تا شوی در هر دو عالم، نیک نام

۴) چو نیکومنش باشی و بردبار/ نگر دی به چشم خردمند، خوار

پاسخ: گزینه «۲»

بیت گزینه ی «۲» مفهوم مشابهی با بیت صورت سؤال دارد. هر دو بیت به این موضوع اشاره می کنند که اگر انسان کار مربوط به هرروز را در همان روز انجام دهد، نشانه ی تدبیر و هوشمندی است.

متوسط

۶- بیت کدام گزینه ، با مصراع دوم بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«گه تدبیر، عاقل باش و بینا / ره امروز را مسپار فردا»

۱) بدین شکفتگی امروز، چند غره (مغرور) شویم / چو روشن است که پژمردگان فرداییم

۲) ای دل، عبث (بیهوده) مخور غم دنیا را / فکرت مکن نیامده فردا را

۳) با روزی خویش باش خرسند / راهی که نه راه توست، مسپار

۴) از امروز کاری به فردا ممان / که داند که فردا چه آید زمان

پاسخ: گزینه «۴»

بیت گزینه ی «۴» بیان می کند که نباید کار امروز را به فردا محوّل کرد. این مفهوم در مصراع دوم بیت صورت سؤال هم آمده است.

۷- بیت کدام گزینه ، با مصراع دوم بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«گه تدبیر، عاقل باش و بینا / راه امروز را مسپار فردا»

۱) بدین شکفتگی امروز، چند غره (مغرور) شویم / چو روشن است که پژمردگان فرداییم

۲) از امروز کاری به فردا ممان / که داند که فردا چه گردد زمان؟

۳) با روزی خویش باش خرسند / راهی که نه راه توست، مسپار

۴) ای دل، عبث (بیهوده) مخور غم دنیا را / فکرت مکن نیامده فردا را

سوال ۷ گزینه درست: ۲ گزینه «۲»

بیت گزینه ی «۲» بیان می کند که نباید کار امروز را به فردا محوّل کرد. این مفهوم در مصراع دوم بیت صورت سؤال هم آمده است.

۸- در کدام گزینه، ترتیب کلمات براساس ترتیب قرار گرفتن عادی آن ها در جمله است؟

۱) تو را گر تلخ و گر شیرین شود کام

۲) بهرام که گور می گرفتی همه عمر

۳) شد از نیل غم و ماتم دلم خون

۴) بزرگی سراسر به گفتار نیست

پاسخ: گزینه «۴»

صورت مرتب شده ی سایر گزینه ها عبارت است از:

گزینه ی «۱»: کام تو گر تلخ و گر شیرین شود

گزینه ی «۲»: بهرام که همه عمر گور می گرفتی

گزینه ی «۳»: دلم از نیل غم و ماتم خون شد

۹- در مصراع کدام گزینه، ترتیب قرار گرفتن کلمات با نوشته های عادی (به صورت جمله، یکسان است؟

۱) دانه ها ریشه نمی زدند آسان ۲) مهربانی به گوش باد رسید

۳) جدا شد یکی چشمه از کوهسار ۴) مکش بیهوده این بار گران را

پاسخ: گزینه «۲»

مرتب شده ی عبارات سایر گزینه ها:

گزینه ی «۱»: دانه ها آسان ریشه نمی زدند

گزینه ی «۳»: یکی چشمه از کوهسار جدا شد

گزینه ی «۴»: بیهوده این بار گران را مکش

۱۰- بیت کدام گزینه ، با مصراع دوم بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«که تدبیر، عاقل باش و بینا / ره امروز را مسپار فردا»

۱) بدین شکفتگی امروز، چند غره (مغرور) شویم / چو روشن است که پژمردگان فرداییم

۲) از امروز کاری به فردا ممان / که داند که فردا چه آید زمان

۳) با روزی خویش باش خرسند / راهی که نه راه توست، مسپار

۴) ای دل، عبث (بیهوده) مخور غم دنیا را / فکرت مکن نیامده فردا را

پاسخ: گزینه «۲»

بیت گزینه ی «۲» بیان می کند که نباید کار امروز را به فردا محوّل کرد. این مفهوم در مصراع دوم بیت صورت سؤال هم آمده است.

۱۱- مفهوم کدام ضرب المثل در مقابل آن درست نوشته نشده است؟

۱) داشتم داشتم حساب نیست، دارم دارم حساب است: آدمی باید طبق داشته هایش حرف بزند و برنامه ریزی کند، نه

چیزهایی که در گذشته داشته و اکنون از دست داده است.

۲) تا تنور گرم است نان را بچسبان: باید از فرصت استفاده کرد.

۳) بادآورده را باد می برد: بعضی اتفاقات مانند باد، زندگی انسان را نابود می کنند.

۴) سنگ مفت، گنجشک مفت: از فرصت استفاده کن، حتی اگر فایده نداشته باشد، ضرر هم ندارد.

پاسخ: گزینه «۳»

مفهوم ضرب المثل گزینه ی «۳» این است که چیزی که برای به دست آوردن آن زحمتی کشیده نشده باشد، به راحتی از دست خواهد رفت.

۱۲- در کدام گزینه، نظم و ترتیبی که در نثر رعایت می شود، در شعر نیز رعایت شده است؟

۱) امشب سبک تر می زنند این طفل بی هنگام را

۲) ما بت پرستی می کنیم آن گه چنین اصنام را

۳) چون بخت نیک انجام را با ما به کلی صلح شد

۴) دوست دارم که بیوشی رخ همچون قمرت

پاسخ: گزینه «۳»

در نثر، فعل در انتهای جمله می آید، اما در شعر، ترتیب قرار گرفتن واژه ها تغییر می کند. در گزینه های «۱» و «۲» و «۴» فعل در انتهای جمله نیامده است.

۱۳- در کدام گزینه، نظم و ترتیب واژه ها مانند جمله ی «سلیمان در راهی موری دید» رعایت شده است؟

۱) سروش آور از کردگار جلیل ۲) زر افتاد در دست افسانه گوی

۳) سلطان در شب نسبت روزه کرد ۴) برون رفت از آنجا چو زر تازه روی

پاسخ: گزینه «۳»

در ساختار منظم زبان فارسی، فعل (کلمه ی که بر انجام کار یا روی دادن حالتی دلالت دارد)، باید در آخر جمله قرار گیرد. این قانون در گزینه های «۱»، «۲» و «۴» رعایت نشده است.

۱۴- بیت کدام گزینه ، با مصراع دوم بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«که تدبیر، عاقل باش و بینا / ره امروز را مسپار فردا»

۱) بدین شکفتگی امروز، چند غره (مغرور) شویم / چو روشن است که پژمردگان فرداییم

۲) از امروز کاری به فردا ممان / که داند که فردا چه آید زمان

۳) با روزی خویش باش خرسند / راهی که نه راه توسست، مسپار

۴) ای دل، عبث (بیهود) مخور غم دنیا را / فکرت مکن نیامده فردا را

پاسخ: گزینه «۲»

بیت گزینه ی «۲» بیان می کند که نباید کار امروز را به فردا واگذار کرد. این مفهوم در مصراع دوم بیت صورت سؤال هم آمده است.

دشوار

۱۵- کدام بیت با مفهوم کلی بیت زیر ارتباط بیش تری دارد؟

«بگفت: از سور، کمتر گوی با مور / که موران را، قناعت خوش تر از سور»

۱) به کنج قناعت گرت راه نیست / ز دیوانگان رهنمایی طلب

۲) گر ز درماندگی عشق، تو را دردی هست / هم بدان درد قناعت کن و درمان بگذار

۳) تا چند کنیم از تو قناعت به نگاهی / یک عمر قناعت نتوان کرد الهی

۴) فراغت بایدت جا در سر کوی قناعت کن / سر کوی قناعت گیر تا باشی فراغت کن

پاسخ: گزینه «۴»

در بیت صورت سؤال به برتری قناعت بر سور و جشن سلیمان اشاره شده است. در بیت گزینه ی «۴» نیز بیان شده که با قناعت کردن به آسودگی و رهایی دست می یابیم.

۱۶- در کدام گزینه، نظم و ترتیب واژه ها به گونه ای است که در نوشته های عادی رعایت می شود؟

۱) سروش آور از کردگار جلیل

۳) برون رفت از آن جا چو زر تازه روی

پاسخ: گزینه «۴»

در ساختار منظم زبان فارسی، فعل (کلمه ی که بر انجام کار یا روی دادن حالتی دلالت دارد)، باید در آخر جمله قرار گیرد. این قانون در گزینه های «۱»، «۲» و «۳» رعایت نشده است.

۱۷- ترتیب قرار گرفتن واژه ها در کدام یک از ابیات زیر مانند نثر است؟

۱) کبوتری، سحر اندر هوای پروازی/ به بام لانه بیاراست پر، ولی نپريد

۲) رسيد بر پرش از دور، ناوکی جان سوز/ مبرهن است کز آن طعنه بر دلش چه رسيد (ناوک: تير / مبرهن: آشکار/ طعنه: ضربه)

۳) گذشت بر در آن لانه، شامگه زاغی/ طبیب گشت، چه رنجوری کبوتر دید (چه: چرا که)

۴) برفت خار و خس آورد و سایه بانی ساخت/ برای راحت بیمار خویش، بس کوشيد

پاسخ: گزینه «۴»

واژه ها در بیت گزینه ی «۴» با همان ترتیبی که در نوشته های عادی دارند، قرار گرفته اند.

ترتیب عادی واژه های سایر ابیات:

گزینه ی «۱»: سحر، کبوتری اندر هوای پروازی به بام لانه پر بیاراست، ولی نپريد.

گزینه ی «۲»: از دور ناوکی جان سوز بر پرش رسيد. مبرهن است که از آن طعنه بر دلش چه رسيد.

گزینه ی «۳»: شامگه، زاغی بر در آن لانه گذشت. طبیب گشت، چه رنجوری کبوتر دید.

۱۸- در مصراع دوم کدام بیت، جابه جایی اجزای جمله صورت نگرفته است؟

۱) آشنایان ره عشق در این بحر عمیق / غرقه گشتند و نگشتند به آب آلوده

۲) چه نقشه ها که برانگیختم و سود نداشت / فُسون (سحر و جادو) ما بر او گشته است افسانه

۳) با دل آرامی مرا خاطر خوش است / کز دلم یکباره برد آرام را

۴) تو را که هر چه مراد است در جهان داری / چه غم ز حال ضعیفان ناتوان داری؟

پاسخ: گزینه «۴»

در مصراع دوم بیت گزینه ی «۴» فعل در پایان مصراع آمده و جابه جایی میان اجزای جمله صورت نگرفته، اما در سایر گزینه ها فعل در پایان جمله نیامده و اجزای جمله به منظور زیبا و موزون شدن شعر، جابه جا شده اند.

۱۹- در کدام گزینه، جابه جایی اجزای جمله اتفاق نیفتاده است؟

۱) چراغ دل به نور جان برافروخت

۲) به رحمت باز کن گنجینه ی جود

۳) به یک خرمن دلش کی گیرد آرام؟

۴) ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی

پاسخ: گزینه «۱»

در بیت گزینه ی «۱»، ترتیب اجزای جمله رعایت شده است.

۲۰- در بیت کدام گزینه، برای موزون شدن شعر، جای اجزای جمله تغییر کرده است؟

۱) گر خمر بهشت است، بریزید که بی دوست / هر شربت عذابیم که دهی عین عذاب است (خمر: شراب - عذب: گوارا)

۲) بشکن دل بی نوای ما را ای عشق / این ساز شکسته اش خوش آهنگ تر است

۳) گدای کوی تو از هشت خُلد مستغنی است / اسیر عشق تو از هر دو عالم آزاد است (خُلد: بهشت - مستغنی: بی نیاز)

۴) کسی را در این بزم ساغر دهند / که داروی بی هوشیش در دهند (بزم: مهمانی - ساغر: جام شراب)

پاسخ: گزینه «۲»

در بیت گزینه ی «۲»، برای موزون شدن شعر، جای اجزای جمله تغییر کرده است.

۲۱- در کدام گزینه، جای اجزای جمله تغییری نکرده است؟

۱) خرد را نیست تاب نور آن روی

۲) در ره عشق نشد کس به یقین محرم راز

۳) آب ارچه همه زلال خیزد

۴) می ریختم تمام جهان را به پای تو

پاسخ: گزینه «۳»

در عبارات گزینه های «۱»، «۲» و «۴» جای فعل تغییر کرده است.

عبارت گزینه ی «۳» جمله ای مرتب است و جای اجزای جمله در آن تغییری نکرده است.

دشوار

۲۲- در کدام گزینه، نظم و ترتیبی که در نثر رعایت می شود، در شعر نیز رعایت شده است؟

۱) امشب سبک تر می زنند این طبل بی هنگام را

۲) ما بت پرستی می کنیم آن گه چنین اصنام را

۳) چون بخت نیک انجام را با ما به کلی صلح شد

۴) دوست دارم که بپوشی رخ همچون قمر

پاسخ: گزینه «۳»

در نثر، فعل در انتهای جمله می آید، اما در شعر، ترتیب قرار گرفتن واژه ها تغییر می کند. در گزینه های «۱» و «۲» و «۴» فعل در انتهای جمله نیامده است.

۲۳- در کدام گزینه، تعداد غلط های املایی با سایر گزینه ها تفاوت دارد؟

۱) مکتب دار که پدرم را می شناخت، با شنیدن صدای او از جای برخاست، جلو آمد و با او احوالپرسی کرد و جایی برای من مؤین کرد.

۲) سلطان محمود قزنوی، عزم سفر به هند کرد و من نیز پذیرفتم و از این فرصت به دست آمده، استفاده کردم.

۳) قایت لطف و کرم بود. مهنه غرقه شدن چشید و غدر سلامت کشتی را دانست.

۴) ستار ههای پرفروق فراوانی مانند خواجه نظام الملک و خواجه نصیر طوسی، ایران را به اوج عظمت و سربلندی رساندند.

پاسخ: گزینه «۳»

غلط های املائی و صورت صحیح آن ها عبارت اند از:

گزینه ی «۱»: برخواست ← برخاست / مؤین ← معین (۲ غلط املائی)

گزینه ی «۲»: قزنوی ← غزنوی / عذم ← عزم (۲ غلط املائی)

گزینه ی «۳»: قایت ← غایت / مهنت ← محنت / غدر ← قدر (۳ غلط املائی)

گزینه ی «۴»: پرفروق ← پرفروغ / خواجه نصیر طوسی ← خواجه نصیر توسی (۲ غلط املائی)

۲۴- مفهوم حکایت «جوان و راهزن» در کدام گزینه آمده است؟

۱) همه راستی کن که از راستی / نیاید به کار اندرون کاستی

۲) عالمی از راس تگویی دشمن ما گشته اند / ما چه می کردیم چون آیینه لوح پاک را

۳) از مهر دوستان ریاکار خوش تر است / دشنام دشمنی که چو آیینه راستگوست (دشنام: توهین)

۴) ای برادر عاشقی را درد باید درد کو؟ / صابری و صادقی را مرد باید مرد کو؟

پاسخ: گزینه «۱»

همه ی گزینه ها به «راست گویی» اشاره دارند، ولی فقط در گزینه ی «۱» مفهوم «حل شدن کارها با راستگویی» وجود دارد.